

తన జీవితం వైపు

మళ్ళీ ఆవులింత....

నోటికి ఎడమ చేయి అడ్డం ఉంచుకుని ఆవులించింది వల్లి ... పుష్పవల్లి.
కళ్ళు మూసుకుపోతున్నాయి.

ఎదురుగా గోడ గడియారం వన్నెండున్నర చూపిస్తున్నది. మరో అర గంట గడిస్తే కానీ కుర్చీలోనుంచి లేచేందుకు వీలు లేదు. ఆమె ఎదురుగా బల్ల మీద నిండా పరుచుకున్న బారెడు సైజు పుస్తకం. దాన్నిండా రూళ్ళు .... గడులు .... వాటినిండా అంకెలు, కొండవీటి చేంతాళ్ళలాగా, కాళ్ళజెర్రల గుంపులులాగా, వానపాముల్లాగా చూస్తుంటే ఒళ్ళు జలదరి స్తోంది.

అడుగో, సుబ్బారాయుడి సీటు ముందు స్టూలు మీద కూర్చుని వాడు ఇండా కటినుంచి ఇతే చూస్తున్నాడు. లావుపాటి కళ్ళద్దాలూ, కారు నలుపు శరీర వర్ణానికి తోడు ముదురు పసుపురంగు చొక్కా, సగం సగంగా నెరసిన జుట్టూ — దయ్యపు కళ్ళ వెధవ! వాడి చూపులు పరచువెకిలిగా .... ఆకలిగా .... నీచంగా.... అన్నిటికీ మించి పెంట కిలరు జీన్స్ ప్యాంటూ - వాడికి తగినట్టే.

వ్యాను వచ్చి, “అయ్యగారు ....!” అని మాత్రం అన్నాడు. అంటే అయ్యగారు పిలుస్తున్నారని అర్థం.

ఆమె లేచి నడుం కలుక్కుమనగా మౌనంగా బాధ భరించింది. తర్వాత

తేచుకనీ కొంగు మెడచుట్టూ చుట్టుకుని నడిచివెళ్ళి అఫీసరు గదిముందు స్ప్రింగ్ దోరునెట్టింది. అనుకున్నట్టుగానే అఫీసరు ఒంటరిగా లేడు. ఎవరో పరాయివాడు కూడా చూర్చుని ఉన్నాడు.

వెళ్ళగానే తలెత్తి చూసి. "ఏం? ఇంకా కాలేదా" అని అడిగాడు.

"అవుతుంది. అవుతున్నది!" అన్నదామె బలహీనంగా.

"ఇవాళ టపాలో వెళ్ళాలి. స్పీడప్ చేయాలి. ఊ!" అన్నాడాయన. మధ్య వయసు దాటినవాడే. కానీ ఆయన కిదో దురద. ఎవరైనా మాట్లాడుతున్నప్పుడు కావాలని తనని పిలుస్తాడు. తన చేతి కింద ఇంతటి అందగత్తె పని చేస్తున్నదని అవతలవాడికి తెలిసే వాడు ఆశ్చర్యపోవాలని వీడి తాపత్రయం.

"ఊ!" అన్నాడాయన మళ్ళీ — 'వెళ్ళ'మన్నట్లు సూచిస్తూ-

వల్లి ఇవతలికి వచ్చి పడింది. సీటులో కూలబడింది మళ్ళీ. ఎదురుగా పెద్ద అంకెల పుస్తకం. బెర్ముడా బ్రయాంగిల్లాగ, బ్రహ్మజెముడు పొదల్లాగ.... నోడు తెరుచుకున్న బ్రహ్మ రాక్షసిలాగ .... అది తనను మింగబోతున్నది. కాని తాను దానికి చిక్కబోవడంలేదు. మహా అయితే ఈ ఒక్కరోజు .... ఈభయం ఈ బాధ....అంతే!

సరిగ్గా ఒంటిగంటకు కరెంటు పోయింది. అంతవరకు అంతంత మాత్రం గనైనా తిరుగుతూన్న పాత ఫ్యాను ఇప్పుడు వేగం తగ్గి .... తగ్గి .... తర్వాత మరింత తగ్గి....చివరకు 'బర్'మని శబ్దం చేస్తూ ఆగిపోయింది.

ఎదురుగా మరో ఆఫీసునుంచి లత వచ్చింది.

"ఇంకా కూర్చున్నావేం? రా!" అన్నది పస్తూనే. "ఏదైనా ఇంత తిని కాఫీ తాగొద్దాం. రా!"

వల్లి తేచింది.

ఇట్టూ మూడంతస్తులూ దిగి కిందికి వచ్చారు. అక్కడి నుంచి తలెత్తి చూస్తే ఆ బ్రహ్మాండమైన కట్టడం అర్థగోళాకృతిలో పెద్ద ఖాళీ స్థలంలో కట్టబడిన భద్ర భవనం. అందులో చిన్నా, పెద్దా ప్రభుత్వ ప్రభుత్వేతర అనేక ఆఫీసులూ — మొత్తం కలిపి వేయి మందికి పైగా చిన్నా చితకా ఉద్యోగులు .... ఉదయం పది గంటల వేళ మొదలు ఘోరమైన సందడి. ఉన్న ఒక్క లిప్ట ముందు భయంకరమైన క్యూ. ఎంతకూ తరగదు. ఎక్కువ మంది ఓపిక చేసుకుని మెల్లెక్కి పైకి పోతారు. వెళ్ళి తమ తమ సీట్లలో కూలబడి ఆ ఆయాసం తీరేవరకూ హాయిగా కూర్చుండిపోతారు తప్ప, కాగితాలేవీ ముట్టుకోరు.

లత ఏదో మాట్లాడుతున్నది. వల్లి వింటున్నది.

“రాత్రి ఆయన, నేనూ చాలా పొద్దుపోయేవారాకా టీ. వీ. లో సినిమా చూస్తూ కూర్చున్నాం. పన్నెండు దాటింది పడుకునేసరికి!”

వల్లి లోలోపల-‘నేనూ మా ‘అయన’కూడా రోజూ ప్రొద్దుపోయేవరకూ మేలు కునే ఉంటాము. పన్నెండేమిటి? రోజూ పడుకునేసరికి తెల్లవారుజామున ఏ రెండో రెండున్నరో అవుతూ ఉంటుంది. నాకు నిద్రే ఉండదు. అతను మాత్రం బారెడు పొద్దెక్కేదాకా శవంలా పడి నిద్రపోతాడు’ అనుకుంటున్నది.

లత మొగుడు పరమశివన్. ఒక ప్రైవేటు కాలేజీలో పనిచేస్తూ ఉంటాడు. సన్నగా, పొడవుగా చామననాయలో ముచ్చటగా ఉంటాడు. లతకు కాస్త తల నొప్పిగా ఉంటే చాలు విలవిలలాడిపోతాడు- అతని కాలేజీ పని రోజూ సాయంకాలం నాలుగింటికే ఆయిపోతుంది. నేరుగా ఇంటికే వచ్చేసి వంట ఇంట్లో సెట్లై పోయి కాఫీ తయారుచేసి ప్లాస్కులో పోసి ఉంచి, రాత్రికి కావలసిన వస్తువుల గురించి ఆలోచిస్తూ ఉండిపోతాడు. లత వెళ్ళగానే పొగలు కక్కే అద్భుతమైన కాఫీ ఇచ్చి ఎదురుగా అప్లౌడకరంగా మాట్లాడుతూ కూర్చుంటాడు. అతను చదువుకున్నదీ, కాలేజీలో బోధిస్తున్నది ఇంగ్లీషు సాహిత్యం కదా!

వల్లి ఉలిక్కిపడింది.

లత పెద్దగా “నిన్నే. ఏ లోకంలో ఉన్నావు?” అని హెచ్చరించడంతో లోకంలోకి వచ్చింది

“తినకుండా అలా బొమ్మలా కూర్చున్నావేం?” అంటున్నది లత. ఏడు రుగా ప్లేటులో ఇడ్లీలు.

“ఇడ్లీలా?” అన్నది వల్లి.

“అవును. ఇందాళ అడిగితే ‘ఊ!’ అంటివిగా?”

“సరే.”

ఫలహారం ముగించి మళ్ళీ వచ్చారిద్దరూ. వల్లి సీటులో కూలబడింది మళ్ళీ.

* * *

నోరంతా అరుచిగా ఉంది. ఒళ్ళంతా సన్నగా నొప్పులు. తనమొగుడు గుర్తొచ్చాడు. అసలు తను వాణ్ని మరిచిపోయిందెప్పుడు? ఆ విలన్ గాడు తన మెళ్ళో పుస్తై కట్టి తనకు మొగుడయ్యాడు. తన శరీరం.... తన మనస్సు.... తన సంపాదన—అన్నిటిమీదా అధిపత్యం సంపాదించాడు. అంతకు ముందు పెళ్ళి చూపుల పేరుతో అయిదుసార్లు ఆందరి ముందూ తలవంచుకుని సంతలో జరితువు లాగున కూర్చుని అడ్డమైనవాళ్ళూ అడిగిన అడ్డమైన ప్రశ్నలకూ అతి వినయంగా సమాధానాలిచ్చి వారిని మెప్పించినా ఫలితం లేకపోయింది. ‘ఇక ఈ పిల్లకు అసలు పెళ్ళయ్యే యోగం పున్నట్టు లేదు’ అని తండ్రి పుట్టెడు దుఃఖంతో పోయాక వీడొ

చ్చాడు చివరికి. ఈ సంబంధం తెచ్చిన పెద్దమనిషి మహా గొప్పగా ఇదైపోతూ వర్ణించాడు. అంతకు ముందు ఇద్దరు బంగారు బొమ్మల్లాటి ఆడపిల్లల పాలిట పెద్ద పులి అనీ, వారి డబ్బుతప్ప వాడి కింకేమీ లేకపోయిందనీ మాత్రం చెప్పలేదు.

“కట్నం పైసా అయినా అక్కర్లేదుట. పెళ్ళి మాత్రం చేస్తే చాలుట?” అని చెప్పగా, ఆమె అన్నా వదినా ఆదే చాలు పదివేలనుకొవి సంతోషించి అన్నింటికి ఒప్పుకున్నారు. అన్న కూడబెట్టిన కాస్త డబ్బు.... తన రెండేళ్ళ సంపాదనా తగలే శారు ఈ పెళ్ళికి. ఆ తర్వాత తనకు తెలిసివచ్చింది అసలు సంగతి. ఇద్దరు పెళ్ళా లను, వారి సంపాదనలు.... ఆ స్తిపాస్తులు, బీమా మొత్తాలు సహా మింగిన ప్రబు డ్ధుడి సంగతి. వీవొక ప్రయివేటు కంపెనీలో రెండు చేతులా సంపాదిస్తూనే ఉంటాడు దొంగ బిల్లులూ, దొంగ సంతకాలూ.... ఇవి సరేసరి! వీడికి కావలసింది ఆర లక్షో, లక్షో కట్నం కాదు. వీడికి జీవితాంతం సంపాదిం చే ఆడది కావాలి. నిరంతరం శారీరక సుఖమూ, నెల నెలా బంగారు గుడ్లు పెట్టే బాతులాగా నిరంత రం సంపాదించి పెట్టే పెళ్ళాం కావాలి. వీడు మిగిలిన మగవాళ్ళలాగా కాదు, చాలా తెలివిగలవాడు. చక్కగా మంచి ఆరోగ్యం— అదీ అన్ని వీళ్ళూ పసతులు ఉన్న ప్రభుత్వోద్యోగం చేస్తున్న ఆడ యంత్రం కావాలి. ఇంట్లో పనిపాట్లు కూడా సణ క్కుండా వంచిన నడుం ఎత్తకుండా చేసే దాసి కావాలి. పడగ్గదిలో తన ఇష్టం వచ్చినట్టు కదిలే బొమ్మ కావాలి. నిరంతరం ధనవర్షం కురిపించే ధనదేవత కావాలి. ఈ తెలివితేటలు పండిన మేధావి ఆతను.

ఆ విధంగా తను వాడి పాలబడింది. డబ్బు విషయంలో మహా జాగ్రత్త వాడికి. పైసా మాత్రమే సరమాత్ర స్వరూపం అని బావిస్తాడు. ఆ విషయంలో తన వారని, పైవారని భేద బుద్ధి కించి త్తయినా లేదు. తనవైపు వారైనా సరే, ఎందరో లేరు— ఒక తమ్ముడూ, వాడి పెళ్ళాం, పిల్లలూ— ఎప్పుడైనా పుష్కర కాలాని కొకసారి “అయ్యో! అన్నయ్యే!” అని ఎప్పుడయినా మాసి పోదామని వస్తే మొహం మాడ్చుకుంటాడు. వాళ్ళు ప్రేమగా పలకరిస్తే ముక్తసరిగా ‘ఊ, ఆ, అంటా డంతే! వాళ్ళు చిన్నబుచ్చుకొని కూడా, ‘వదినమ్మ’తో కాసేపు మాట్లాడి వెళ్ళిపో తారు. ఇక తన అన్నా వదినలు వీడి తరహా చూసి, ఎప్పుడో రావడం మానేశారు. అప్పుడప్పుడు ఒక ఉత్తరం ముక్క.... అంతే! తాను రోజూ ఉదయమే లేచి సర్వ విధాలై న చాకిరీ చేసి వండిపెట్టి, అన్నీ సర్దిపెట్టి, వాణ్ణి సాగనంపి ఉరుకులు పరు గులుగా ఆపీసుకు వెళ్ళాలి. ఎప్పుడయినా ఓపికలేక నెలపు పెట్టి ఇంట్లో విశ్రాంతి తీసుకుందామంటే ఇంకా ఘోరం. ఆనాడు నెలపు పెట్టి ఇంట్లో ఉండిపోతాడు. ఆ పగలూ రాత్రవుతుంది. ఇక విశ్రాంతి ఎక్కడ?

* * *

వల్లి మళ్ళీ ఆవులించింది.

తలంతా ఓమ్ముగా ఉంది.

చేతి సంచిలో వెదికి ఒక టాబ్లెట్ తీసుకుని మింగి గ్లాసెడు నీళ్ళు తాగింది. తర్వాత ముందున్న పుస్తకం మూసి, తాను అంతకు ముందు బైపు చేసి సిద్ధంగా వుంచుకున్న కాగితాన్ని ఒక కవరులో వుంచి పైన ముచ్చటగా ఆఫీసరు పేరురాసి మరునాడు అందజేయమని సుబ్బారాయుడి చేతికిచ్చింది. వాడు దాన్ని ఈ రాత్రికి ఎట్లాగూ చదవకుండా వుండలేడు. 'అందులో ఏ ప్రేమలేఖో ఉంటుంది. ఫ్రీల్ అనుభవించవచ్చని తప్పకుండా అనుకుంటాడు. ఆ కవరు అందుకుంటూ "ఎముందం దులో" అని అడిగాడు కూడా. తాను ఏమీ బదులు పలకకుండా ఇవ్వడంతో వాడు మరిన్ని ఊహాగానాలు చేస్తాడు.

మళ్ళీ వచ్చి కూర్చుంది

ఇలా తన మొగుడి యావ అంతా, మోహం అంతా డబ్బుమీదే కదా! ఇక వాడితో మరో పెద్ద యాతన ఉంది. నిజానికి అదే అన్నిటికన్నా బాధాకరం. వాడంత డబ్బు మనిషి అయినా, పిసినారి అయినా, అప్పనా తనా మనా అనేది లేని వాడయినా తనకేమీ దిగులేదు. వాడి పైశాచికపు ప్రవర్తనతోనే అసలు బాధ అంతా. రోజల్లా మాటా, పలుకూ లేకుండా వంటరిగా మూగ జంతువులాగా, మాట్లాడితే ఎక్కడ పెళ్ళానికి లోకువై పోతానో అన్నట్టు కూర్చుంటాడా? ఇక రాత్రయితే.... వాడి దుగ్ధ చెప్పతరం కాదు- నెమ్మదీ, సున్నితమూ, నిదానమూ లేదు. ఒట్టి గొడ్డు లాగ ప్రవరిస్తాడు. బాధపెట్టడం, హింసించడం తప్ప, మరో కళ తెలియదు. ఏవేవో మందు బిళ్ళలు మింగి అనేక రకాలుగా ప్రాణాలు తోడేస్తుంటాడు. అన్నిటికీ మించి పిల్లా జెల్లా అన్న ఆరాటమే లేదు. ముద్దొచ్చే పసిపిల్లలు కనిపిస్తే మామూలుగా ఎవరైనా ముచ్చటగా చూస్తారు. పలకరిస్తారు. దగ్గరికి తీసుకుంటారు. మరీ చిన్న పిల్లలయితే ఎత్తుకోవాలనీ అనుకుంటారు. కానీ ఈ గొడ్డు వెధవకు ఎంత ముద్దొచ్చే పిల్లలను చూసినా చలనమే ఉండదు. పైగా విసుక్కుంటాడు. రెండుసార్లు నానా గొడవచేసి బంగారంలాంటి కడుపులు బలవంతంగా తీయించేశాడు—దుర్మార్గుడు!

ఇక....ఇప్పుడు....ఇవ్వేళ....

వల్లి లేచింది. నెమ్మదిగా మెట్లుదిగి కిందికి వచ్చింది.

ఇనాళ్ళ తన అమమానం తీరాలి.... అది ఆనుమానం కాకూడదు. నిజమే కావాలి!

* * *

మరో గంటలో....

వల్లి డాక్టరు వనజమ్మకు నమస్కరించి బయటకు వచ్చింది. సంతోషంతో తూలిపోతూ నడిచింది. ఆటో పిలిచి ఎక్కి "పోనివ్వ"మన్నది. ఆమెకు గర్వం గానూ ఉంది. అమితానందంగానూ ఉంది. ఇన్నాళ్ళూ ఒక మగాడికి చాకిరి చేసే

దాసిగాను, పరిచారిక గాను డబ్బు సంపాదించిపెట్టే మరబొమ్మగానూ, పడకటింటి వేళ్యగానూ జీవితం గడిచింది. ఇక ఆలా కాదు. తన జీవితం తనది. తన కోసమే తాను బతుకుతుంది. ఒకే ఒక ఆందాల పుష్పం పూచినచెట్టులాగా బతుకుతుంది.

ఇంటికి చేరుకోగానే తన అదృష్టం కొద్దీ ఇల్లుగల వారి ఆబ్బాయి ఎదురుగా వచ్చి తాళం చెవీ, ఒక ఉత్తరం అందించి “అంకుల్ ఇమ్మన్నాగు!” అన్నాడు.

పెద్ద ఉత్తరమే. తాను అర్జంటుగా అఫీసు పనిమీద (అంటే బోలెడు డబ్బు ఇన్వోల్స్ అయి ఉంటుండండులో) క్యాంప్ వెళ్ళవలసి వచ్చిందనీ, మూడు నాలుగు రోజుల మకాం అనీ అసలు విషయం. మిగిలినవన్నీ బోలెడు జాగ్రత్తలు - పత్రికల్లో గ్రహఫలాలలాగ - రోడ్డుకు ఎడమ వైపునే నడవమనీ, పెద్దలతో, అధికారులతో జాగ్రత్తగా, మర్యాదగా వ్యవహరించమనీ, శ్రమానంతరం ఫలితం సంభవమనీ వగైరా....వగైరా....

వల్లి తలుపు తీసి లోపలికి వెళ్తానే ఆ ఉత్తరాన్ని ఉండచేసి శక్తి కొద్దీ మూలకు విసిరి కొట్టింది. ఫ్యాన్ పెట్టుకుని కాస్సేపు ఆలా పడుకుండిపోయింది. తర్వాత వంట చేసుకుని తిని పెందరాళే నిద్రకు పడింది. ఎన్నాళ్ళ తర్వాతనో ఇన్నాళ్ళకు హాయిగా ఒళ్ళు తెలియని కలలు లేని బంగారం లాంటి నిద్ర.

ఉదయమే లేచి ఒళ్ళు విరుచుకుంది. కిటికీలో నుంచి హాయిగా గాలి వీస్తున్నది. కిటికీ పక్క మందార చెట్టు ఎర్రని పెద్ద పూలు పూచింది. గోడ మీద ఏదో చిన్న పక్షి మధురమధురంగా రాగాలు తీస్తున్నది.

వల్లి కాసేపు ఆలాగే పడుకుని తర్వాత లేచి ఎన్నడూ లేనంత ఆనందంగా, రుచిగా కాఫీ పెట్టుకుని తృప్తిగా సేవించింది. ఆర గంట సేపు స్నానం చేసింది. తర్వాత గుప్పెడు జీడిపప్పు వేసి, ఇంత నెయ్యి పోసుకుని ఉస్మా తయారు చేసుకుని సుప్టుగా అరగించింది.

కాస్సేపు పేపరు చూసింది.

తర్వాత “బైమవుతున్నది” అనుకుంటూ, లేచి తన సూట్ కేస్ లో కేవలం తనవీ- తనకు సంబంధించినవీ మాత్రం వస్తువులు సర్దుకుంది. రాత్రి బాగా ఆలోచించి అతి క్లుప్తంగానూ, నిశితంగానూ రాసిన ఉత్తరం మడిచి ముందు హాల్లో స్టూలు మీద ఉంచి బరువు ఉంచింది.

తరువాత తలుపులన్నీ జాగ్రత్తగా వేసి ముందు తలుపు తాళం మరింత జాగ్రత్తగా వేసి లాగి చూసింది. ఇల్లు గల వారి ఆబ్బాయిని పిలిచి, తాళంచెవి అందజేసి “వారొస్తే ఇవ్వండి!” అని మాత్రం చెప్పి ఇవతలికివచ్చింది.

నలభై ఐదు నిమిషాల తర్వాత వేగంగా వెళ్తున్న రైల్వో....తనదైన మంజుల భవిష్యత్తు వైపు....తాను పుష్పించి ఫలించవలసిన దిక్కుకు .... వేగంగా వేగంగా....

